

PERSBERICHT

FRANS HALS
Portret van Willem van Heythuysen, ca. 1650-52,
Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel

ZEVEN HALSEN NAAR HAARLEM VOOR TENTOONSTELLING 'NIEUWKOMERS'

Vlaamse kunstenaars in Haarlem 1580-1630, vanaf 30 september te zien in locatie HOF van het Frans Hals Museum

Haarlem, 14 september 2022 – Speciaal voor de tentoonstelling *Nieuwkomers*, vanaf 30 september te zien in het Frans Hals Museum, komen er maar liefst zeven extra schilderijen van Frans Hals naar Haarlem. Daarmee komt het totale aantal Halsen in het museum op 22. Twee van deze bijzondere bruiklenen waren voor het laatst 85 jaar geleden en een derde zelfs nooit eerder in Nederland te zien. De tentoonstelling gaat over Vlaamse kunstenaars die de kunst in Haarlem tussen 1580 en 1630 tot bloei brachten. Aan de hand van het werk en leven van zes bekende kunstenaars en met topstukken van onder anderen Frans Hals, Karel van Mander en Esaias van de Velde laat de tentoonstelling zien hoe nieuwkomers de kunst en de stad blijvend veranderden.

ZES ICONISCHE NIEUWKOMERS BRACHTEN BLIJVENDE VERANDERING

De hoofdpersonen in deze tentoonstelling zijn Frans Hals, Lieven de Key, Karel van Mander, Esaias van de Velde, Adriaen Brouwer en Pieter Claesz. Zij waren heel verschillende kunstenaars, ieder met een eigen verhaal maar met eenzelfde achtergrond: hun wortels lagen Vlaanderen of Brabant. De invloed van deze kunstenaars op de ontwikkeling van de kunsten in Haarlem is onmiskenbaar. Zo is het *Schilder-boeck* van Karel van Mander de belangrijkste bron over kunst uit de Nederlanden rond 1600 en zou Frans Hals, die als peuter naar Haarlem kwam, uitgroeien tot een van de grootste Hollandse schilders uit de zeventiende eeuw.

MEET AT

FRANS HALS MUSEUM

HAARLEM

Vooraf tussen 1580 en 1630 verhuisden vele inwoners van de Zuidelijke Nederlanden naar steden in Holland en Zeeland, zo ook naar Haarlem. Wat bracht hen in beweging en wat maakte Haarlem zo aantrekkelijk? Deze ambachtslieden, handelaren en kunstenaars brachten hun kennis, kapitaal én talent mee. Maar ze moesten ook een nieuw leven opbouwen in een stad die ze niet kenden. Zonder deze nieuwkomers zou de enorme bloei van de Haarlemse kunsten vanaf 1580 ondenkbaar zijn geweest. Ze introduceerden namelijk niet alleen nieuwe stijlen en technieken, maar bevorderden met hun aanwezigheid en productie ook de vraag naar luxegoederen zoals schilderijen, damast en aardewerk. Zo stimuleerden zij de bloei van zowel de economie als de kunsten in Haarlem. Dit gaf een enorme impuls aan de kunst en de stad.

Klik op bovenstaande afbeelding om de trailer van de tentoonstelling te bekijken.

Werkt de link niet? Kopieer dan de volgende URL in de browser: <https://youtu.be/Rj6L10uDJo>

UNIEKE HALS VOOR HET EERST TENTOONGESTELD

Speciaal voor deze tentoonstelling komt er een aantal bijzondere bruiklenen naar Haarlem, waaronder maar liefst zeven schilderijen van Frans Hals. Zowel Hals' *Portret van een man* uit 1619 (Musée des Beaux-Arts, Dijon) als *Twee vissersjongens* (The Phoebus Foundation, Antwerpen) zijn sinds 1937 niet meer in Haarlem te zien geweest. Dat laatste schilderij bevond zich tot 2014 in privébezit en is na de recente restauratie aangekocht door The Phoebus Foundation. Frans Hals' ovale *Mansportret* – al bijna honderd jaar in particulier bezit – zal zelfs voor het eerst ooit worden tentoongesteld in een museum. Dit unieke portretje wordt beschikbaar gesteld aan het Frans Hals Museum door het verzamelaarsechtpaar Rose-Marie en Eijk de Mol van Otterloo.

Het schilderij *Kinderen uit de familie van Campen met een bokkenwagen* uit de collectie van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (Brussel) is in 2016 nog gerestaureerd. Dit is de eerste keer na de restauratie dat het schilderij in Nederland te zien is. Door recent onderzoek weten we inmiddels uit welke familie deze kinderen afkomstig zijn. Ook het *Portret van Willem van Heythuysen*, dat Frans Hals zelf kopieerde naar zijn eerdere eigen werk, komt speciaal voor de tentoonstelling vanuit ditzelfde Brusselse museum naar Haarlem. Dit schilderij laat zien hoe Frans Hals uitgroeide tot dé toonaangevende portretschilder in Haarlem, niet alleen van de gesettelde stedelijke elite maar ook van menig nieuwkomer zoals Willem van Heythuysen. Daarnaast komen er nog twee schilderijen van Frans Hals uit het Rijksmuseum naar Haarlem. Deze portretten maakte hij in opdracht van Lucas de Clercq en Feyntje van Steenkiste, een echtpaar met Vlaamse wortels.

Tijdens de tentoonstelling *Nieuwkomers* zijn naast de zeven schilderijen van Frans Hals uit Brussel, Antwerpen, Amsterdam en Dijon, vijftien werken van Frans Hals uit de eigen collectie te zien in het Frans Hals Museum. Norbert Middelkoop, conservator oude kunst bij het Frans Hals Museum is blij met de komst van de zeven werken van Frans Hals: "Deze tentoonstelling geeft aanleiding om een aantal vrijwel onbekende Halsen, fraai gerestaureerd, aan het publiek te kunnen presenteren."

MEET AT
**FRANS HALS
MUSEUM**
HAARLEM

FRANS HALS
*Kinderen uit de familie van
Campen met een bokkenwagen.*
Fragment, ca. 1623-1625,
Koninklijke Musea voor Schone
Kunsten van België (Brussel),
inv. 4732, foto: J. Geleyns

FRANS HALS
Mansportret, ca. 1615-17,
Rose-Marie and Eijk de Mol van
Otterloo Collection

FRANS HALS
Portret van een man, 1619,
Musée des Beaux-Arts de Dijon,
Dijon

FRANS HALS
Twee vissersjongens, ca. 1634-37,
© The Phoebus Foundation,
Antwerpen

WAT BRENG JIJ MEE?

Met deze tentoonstelling stimuleert het Frans Hals Museum niet alleen om anders naar kunst en de stad Haarlem te kijken, maar ook naar de invloed die de komst van nieuwe bewoners op een stad kan hebben. Aan het eind van de tentoonstelling worden bezoekers uitgenodigd om daar zelf betekenis aan te geven door te delen wat zij zouden meebrengen als nieuwkomer in Haarlem: welke talenten, kennis of vaardigheden zou jij meenemen als nieuwe inwoner van de stad? Na de tentoonstelling worden alle inzendingen opgenomen in het Noord-Hollands Archief. Daar worden documenten voor de eeuwigheid bewaard, zodat wat wij nu doen en denken ook voor toekomstige generaties beschikbaar blijft. Ook het Noord-Hollands Archief wijdt namelijk een tentoonstelling aan de Vlaamse nieuwkomers die tussen 1580 en 1630 naar Haarlem kwamen: *Vlaams Haarlem*. Die tentoonstelling is te zien vanaf 23 november en vertelt het verhaal van al die andere, onbekende nieuwkomers. Wie waren zij? Waar woonden zij? Wat brachten zij mee en hoe werden ze hier ontvangen? De twee Haarlemse culturele organisaties werken in het kader van beide tentoonstellingen samen om de verbinding te versterken tussen de geschiedenis en kunstcollectie van Haarlem en de inwoners en bezoekers van de stad.

De tentoonstelling in het Frans Hals Museum is mede mogelijk gemaakt met steun van de VriendenLoterij, de Vereniging van Vrienden van het Frans Hals Museum, het legaat van mevrouw M.J. Schulz-van Vastenhoven, Ahold Delhaize, een anonieme stichting en de Gravin van Bylandt Stichting.

De tentoonstelling *Nieuwkomers. Vlaamse kunstenaars in Haarlem 1580-1630* is van 30 september 2022 tot en met 8 januari 2023 te zien in locatie HOF (Groot Heiligland) van het Frans Hals Museum in Haarlem.
Meer informatie: www.franshalsmuseum.nl/nieuwkomers

MEET AT
**FRANS HALS
MUSEUM**
HAARLEM

NOOT VOOR DE REDACTIE, NIET VOOR PUBLICATIE:
Persbeeld is te downloaden via de persmap op onze website:
<https://www.franshalsmuseum.nl/nl/over-ons/pers/>

UITNODIGING - PERSPREVIEW

Donderdag 29 september 10:00 - 12:00 uur.
Frans Hals Museum HOF, Groot Heiligland 62, Haarlem.

RSVP:

Aanmelden kan tot 28 september via deze link:
<https://bit.ly/3PR2FcE>

PROGRAMMA:

9:30 uur: inloop met koffie en thee

10:00 uur: introductie door
directeur Lidewij de Koekkoek
en conservator Norbert Middelkoop

10:30 uur: bezoek tentoonstelling
incl. gelegenheid tot foto's maken
en vragen aan de conservator

11:30 uur: gelegenheid tot
interview met directeur of conservator

MEER INFORMATIE:

Maike Koeten
06 24 353 262 of m.koeten@franshalsmuseum.nl

**FRANS HALS
MUSEUM**

www.franshalsmuseum.nl

Frans Hals Museum is partner van:

**VRIENDEN
LOTERIJ**

H★RLEM